

KAUNO SUSIVIENIJIMAS „SODAI“

Juridinių asmenų registras. Kodas 193130569. Savanorių per. 304 -2, LT -49453 Kaunas. Tel. (8 37) 313058
Atsiskaitomoji sąskaita Nr. LT 8773 0001 0002 2371 53 AB bankas „Swedbank“

Seimo pirmininko pavaduotojai
Rimai Baškienei

2019-06-07 Nr. 322

K R E I P I M A S I S

Savivaldybės šalinasi nuo sodininkų bendrijų teritorijose, valstybinėje žemėje esančių kelių priežiūros. Eilę metų sodininkai inicijavo sodininkų bendrijų vidaus kelių perdavimo savivaldybėms proceso parengimą. Seimas 2014-12-11 priimtomis Sodininkų bendrijų įstatymo pataisomis įpareigojo Vyriausybę ar jos įgaliotą instituciją parengti sodininkų bendrijų vidaus kelių perdavimo savivaldybėms programą ir nustatyti vidaus kelių, kaip nekilnojamojo turto objektų kadastrinių matavimų ir registravimo tvarką iki 2015 m. liepos 31 d., priimti šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus. Ši įstatyminė nuostata tebegalioja ir šiandien.

Kauno susivienijimas „Sodai“ dėjo pastangas atliekant bandomuosius kadastrinius matavimus keliams skirtų žemės sklypų formavimui, stengėsi juos įregistruoti Nekilnojamojo turto registre, tikslu pasirengti ateityje juos perduoti savivaldybėms. Visos mūsų pastangos buvo ir yra žlugdomos Registre arba rajoniniuose NŽT skyriuose. Esami teisės aktai aiškiai reglamentuoja tik nuosavybės teise valdomo turto (statinių) registraciją nuosavame žemės sklype, arba nuosavo žemės sklypo suformuoto atliekant kadastrinius matavimus registravimą Nekilnojamojo turto registre. Nekilnojamojo turto Registras valstybinėje žemėje esančių sodininkų bendrijų vidaus kelių neregistruoja nei bendrijų, nei savivaldybių vardu. Tiek Žemės ūkio, tiek Aplinkos ministerijų specialistai, dėl nesuvokiamų priežasčių eilę metų neigia sodininkų bendrijų vidaus kelių registravimo valstybinėje žemėje problemas.

Siekiant vilkinti kelių perdavimo procesą, Aplinkos ministerijoje sudarytoje darbo grupėje 2018 metais ilgai buvo bandoma svarstyti naujas Sodininkų Bendrijų įstatymo šešto straipsnio pakeitimo pataisas dėl vidaus kelių perdavimo savivaldybėms, tačiau parengtų įstatyminių pataisų projektai liko tyliai užmiršti.

Šiuo metu susiklostė ydinga situacija. Vykdamas Ministro Pirmininko pavedimą, Susisiekimo ministerija 2019 vasario 13 d. pakeitė Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo lėšų naudojimo tvarkos aprašą, kuris leidžia programos finansavimo lėšų rezervą naudoti mėgėjų sodų vidaus kelių inventorizavimui, taisymui ar rekonstrukcijai. Susisiekimo ministerija 2019 m. kelių priežiūros ir plėtros programos sąmatoje savivaldybėms išskyrė 3,76 mln. paramą perimamų kelių tvarkymui, tačiau dėl aiškiai neregamentuotos tvarkos, palikus perėmimo klausimus išimtinai kiekvienos savivaldybės diskrecijai, Kauno, Klaipėdos, Panevėžio ir kitos savivaldybės net paraiškų šioms lėšoms neteikė.

Kol nėra suformuotų ir įregistruotų kelių (gatvių), nesant objekto, nesuinteresuotoms savivaldybėms nėra ir nebus pareigos pagal faktą tokius kelius taisyti, prižiūrėti ar periminti. LRV 2018 m. balandžio 18 d. papildė „Valstybinės žemės sklypų perdavimo valdyti, naudoti ir disponuoti jais patikėjimo teise savivaldybėms taisyklės“, deja, jose nesprenžiamos mėgėjų sodų vidaus kelių registravimo Nekilnojamojo turto registre problemos, išskyrus retus atvejus kai sodininkų bendrijos teritorija patenka į detaliuoju planu suplanuotą teritoriją.

Visiškai nesuprantama kieno iniciatyva ir su kuo aptarus gimė Sodininkų bendrijų įstatymo pataisų projektas XIII-2277(6) kardinaliai keičiantis vidaus kelių įteisinimą ir perdavimą savivaldybėms. Kokia prasmė rengti pataisų projektą atšaukiantį 2014 gruodžio 11 d. priimtas įstatymo imperatyvias nuostatas, jas pakeičiant dispozityviomis nuostatomis t. y., kad nesuinteresuotos savivaldybės gali perimti vidaus kelius, jei pasirašys „ketinimų protokolą“, kuriame savo nuožiūra iškels „keliams reikalingų parengiamųjų darbų atlikimo sąlygas“? Ar kas nors iki šiol draudė tokią tvarką?

Dar blogiau, siūlomame projekte papildomai akcentuojamos „kitų asmenų“ ir juridinių asmenų sodininkų bendrijose teisės, panaikinamas infrastruktūros mokestis, nesuprantama projekto 5 str., 9 str. 6 ir 7 punktuose siūlomų pakeitimų prasmė ir t. t.. Jei šios pataisos bus priimtos Seime, sumaištis sodininkų bendrijose tikrai nesumažės ir sodininkų bendrijų vidaus kelių perėmimas dar labiau komplikuosis nors yra tam Vyriausybės skirtos biudžeto lėšos.

Prasidėjo privačių sklypų turto apmokestinimas atliekų tvarkymo rinkliavomis, kurių surinkimas privatiems UABams ir apskaitos prievolė už atliekų tvarkymą iš bendrijos ir net ne bendrijos narių uždedama sodininkų bendrijoms. Vykstančiuose teismo procesuose tyčiojama iš Sodininkų bendrijų įstatymo nuostatų, įstatų ir net iš Civilinio kodekso nuostatų, besąlygiškai tenkinant monopolininkų savivalę. Aplinkos ministerija, Atliekų tvarkymo įstatymo rengėja atsisakė raštu išreikšti Kauno susivienijimui „Sodai“ savo nuomonę dėl įstatymo nuostatų išaiškinimo.

Dėl tokių nesuprantamų ir nepamatuoto dydžio rinkliavų šiandiena eilė bendrijų ruošiasi skelbti bankrotus ir likviduotis. Valstybė iki smulkmenų reglamentavusi ir apribojusi Sodininkų bendrijų įstatyme sodiečių teises, Savivaldos įstatyme savivaldybių administracijoms paliko absoliučią veiklos laisvę apribojant ir diskriminuojant fiziniams ar juridiniams asmenims įstatyme apibrėžtą kompetenciją ir Konstitucijos suteiktas teises.

Rezultatas – Jonavos savivaldybė terorizuoja teismuose sodininkų bendrijas, tvarkingai susimokėjusias už bendro naudojimo konteinerių išvežimo paslaugą, neproporcingais, sveiko proto ribas peržengiančiais papildomai įvestų rinkliavų skolų ieškiniais – s. b. „Stumbras“ - 5 tūkst. eurų, s. b. „Inkaras-2“ - 4 tūkst. eurų, ir t. t.. Jei tokiais dydžiais apmokestinamos sodininkų bendrijos, tai kiek atliekų biznieriams sumoka visi Jonavos gyventojai ir įmonės? Ar pagrįsta ir teisinga valstybėje suteikti teisę savivaldos administracijai nustatinėti monopolinius visuotinius mokesčius, nesant jokio kontrolės mechanizmo ir galimybės silpnesniajam apsiginti?

Kauno regiono sodininkų bendrijų pirmininkų konferencija kreipiasi į Jus kaip Seimo pirmininko pavaduotoją su prašymu

1. Kadangi LR Sodininkų bendrijų įstatymo Nr. IX-1934 2, 6, 11, 15, 16, 17, 18, 22, 24, 27, ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymo priimto 2014-12-11 Nr. XII-1425, 12 str. 4 p. galiojantis ir neatšauktas, kas ir kokios priežastys trukdė ir tebetrukdo Lietuvos Respublikos Vyriausybei ar jos įgaliotai institucijai iki 2015 m. liepos 31 d. patvirtinti sodininkų bendrijų bendrojo naudojimo žemėje esančių vidaus kelių kaip nekilnojamojo turto objektų formavimo, jų kadastrinių matavimų tvarką, nerengiant naujo teritorijų planavimo dokumento, ir jų ribų įregistravimo Nekilnojamojo turto registre tvarkos ir aprašą.

2. Dėl įsigalėjusio visuotinio, agresyvaus lupikavimo atliekų tvarkymo sistemoje, esant neadekvačiai dideliems advokatūros teisinių paslaugų kaštams, klestint tendencingiems teismų sprendimams, skatinantiems korupciją, prašome apsvarstyti galimybę steigti ikiteisminę instanciją dėl pirminio masinių skundų ir ginčų nagrinėjimo atliekų tvarkymo sistemoje, tikslu palengvinti žmonių įveltų į beprasmiškas kovas teismuose ir sodininkų bendrijų tąsymus teismuose.

3. Kadangi projektas XIII P-2277(6) apsvarstytas Aplinkos komitete nesusipažinus, neinformavus daugumą sodininkus vienijančių organizacijų, prašome Kaimo reikalų komitete pakartotinai organizuoti pateikto projekto svarstymą, kadangi priėmus projekte siūlomus Sodininkų bendrijų įstatymo 6 straipsnio pakeitimus bendrijų vidaus kelių formavimo ir perdavimo savivaldybėms procesas bus visiškai paralyžiuotas.

Konferencijos įgaliotas Kauno susivienijimo „Sodai“
pirmininkas Romualdas Šeštakauskas

Pridedama: Trijų lapų su konferencijos dalyvių parašais kopijos.

Kont. tel. 861023558

El. p. susivienijimas@kaunosodai.lt